

Szanowni Czytelnicy,

Problematyka poruszana w artykułach składających się na szósty numer „Zeszytów Naukowych Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie / Cracow Review of Economics and Management” jest zróżnicowana i obejmuje zagadnienia z zakresu ekonomii, prawa, rachunkowości i zarządzania. Cykl artykułów otwiera opracowanie autorstwa Piotra Rubaja poświęcone teoretycznym i praktycznym aspektom międzynarodowej konkurencyjności gospodarki. Na podstawie analizy informacji zawartych w międzynarodowych rankingach konkurencyjności autor omawia sposoby pomiaru tego zjawiska, przedstawia determinujące go czynniki oraz wskazuje na korzyści wynikające z takich analiz dla praktyki gospodarczej.

Wpływ wojny na funkcjonowanie państwa, jego gospodarkę i finanse publiczne stanowi przedmiot rozważań w kolejnym artykule. Aldona Podolska-Meducka prezentuje w nim główne problemy gospodarcze, które generowało militarne zaangażowanie państwa polskiego w wojnę z sowiecką Rosją. Na podstawie analizy literatury przedmiotu, regulacji prawnych oraz materiałów statystycznych przedstawiono wysiłek państwa związany z prowadzeniem wojny, koszty ponoszone przez obywateli oraz dokonano identyfikacji gospodarczych skutków wojny, m.in. hiperinflacji.

Przedmiotem rozważań w artykule Esther Hernández Sainz są przyjęte w Hiszpanii nowe zasady dotyczące prawa konsumenta do zastanowienia przed zawarciem umowy o kredyt na nieruchomości mieszkalne. Na podstawie krytycznej analizy hiszpańskich przepisów i literatury przedmiotu oraz porównania ich z europejskimi przepisami w tym zakresie podjęto próbę oceny skuteczności nowych regulacji w odniesieniu do ochrony konsumentów, wskazano na występujące braki hiszpańskiej regulacji dotyczącej prawa do zastanowienia oraz sformułowano propozycje zmian.

W następnym opracowaniu Jerzy Gierusz i Artur Szumisz przedstawiają wyniki analizy metodyki ujmowania przychodów z umów o budowę w świetle MSSF 15 „Przychody z umów z klientami”. Na podstawie krytycznej analizy literatury krajowej i zagranicznej, odwołując się do międzynarodowych standardów sprawozdawczości finansowej oraz wykorzystując doświadczenia praktyczne we wdrażaniu MSSF 15, przedstawiono specyfikę modelu rozpoznawania przychodów oraz sformułowano wnioski. Autorzy podkreślają, że MSSF 15 jest

standardem, który prospektywnie ukierunkowuje rachunkowość finansową, eksponując duże znaczenie prognoz i szacunków w procesie przygotowania sprawozdania finansowego oraz integrując rachunkowość finansową i zarządczą. Podkreślają potrzebę integracji zarządzania finansami z działalnością operacyjną oraz wykorzystania systemów IT, uwzględniających specyfikę zarządzania projektami budowlanymi.

Problematyka rachunkowości jest również przedmiotem rozważań w artykule autorstwa Waldemara Gosa. Autor prezentuje w nim przegląd kierunków badań i wybranych metod, które mogą zostać wykorzystane w neurorachunkowości. Efektem przeprowadzonej analizy materiałów źródłowych jest sformułowana przez autora hipoteza, że rachunkowość behawioralna i neurorachunkowość są interdyscyplinarnymi dziedzinami wiedzy, w których mogą być wykorzystywane różne metody badawcze.

Ostatni artykuł zamieszczony w tym numerze „Zeszytów Naukowych”, autorstwa Łukasza Brzezickiego i Anny Ćwiakały-Małys, poświęcony jest zastosowaniu nieradialnego modelu SBM z ograniczeniami wag do pomiaru efektywności dydaktycznej w szkolnictwie wyższym. Na podstawie badań empirycznych przeprowadzonych z wykorzystaniem wspomnianego modelu stwierdzono, że tylko nieliczne z badanych uczelni wyższych były efektywnymi jednostkami we wszystkich modelach i podejściach badawczych. Zdaniem autorów nałożenie ograniczeń na wagi SBM pozwoliło zredukować nadmiarową liczbę efektywnych uczelni, jaką otrzymano w klasycznym podejściu. Zasadne zatem jest stosowanie różnych modeli w ocenie wspomnianej wyżej efektywności.

Oddając do rąk Czytelników szósty numer „Zeszytów Naukowych”, który zawiera wyniki dociekań teoretycznych i badań empirycznych z różnych dyscyplin nauk społecznych, pragnę wyrazić przekonanie, że zawarte w nim idee i wnioski spotkają się z zainteresowaniem i będą inspiracją do podejmowania badań naukowych oraz publikowania ich wyników na łamach naszego czasopisma.

Prof. dr hab. Aleksy Pocztowski
Redaktor naczelny